

Toekomst Met modern printje naar een ouderwetse stembus

Stembiljet en rood potlood voorlopig terug in stemhokje

Bij de volgende verkiezingen gaat de kiezer hoogstwaarschijnlijk het stemhokje in met een ouderwets rood potlood. De huidige stemcomputers voldoen niet aan de eisen.

Marcia Nieuwenhuis

DEN HAAG

•••

Het proces van het tellen van de stemmen is met de huidige elektronisch apparaten niet te controleren, gaf staatssecretaris van Binnenlandse Zaken Ank Bijleveld gisteren toe. De PvdA-bewindsvrouw zei dat bij de presentatie van het rapport van oud-VVD-minister Korthals Altes die de afgelopen maanden onderzoek deed naar het verkiezingsproces in Nederland.

'We moeten er rekening mee houden dat we tijdens de eerstvolgende verkiezingen voor het Europees Parlement in 2009 op papier moeten stemmen', voorspelt Korthals Altes. 'We doen er goed aan om tot die tijd niet te veel gemeenten te herindelen en het kabinet nog even heel te houden', lacht de VVD-coryfee, die de avond tevoren nog aanschoof om een oplossing te zoeken voor het conflict Verdonk. In het rapport *Stemmen met vertrouwen* pleit hij voor de terugkeer van het papieren stembiljet.

Hoe gaat dit in zijn werk? Op een elektronische machine kies je een partij en een persoon van de kieslijst.

Deze stem wordt niet opgeslagen, maar uitgeprint. Dit papiertje stop je vervolgens zelf in een ouderwetse stembus. Aan het eind van de dag worden de stemmen geteld door een elektronische stemmenteller. Bij twijfel kunnen de printjes van de stemmen alsnog met de hand worden herteld. Volgens de commissie is dit systeem uniek in de wereld. Staatssecretaris Bijleveld geeft aan dat ze het op hoofdlijnen eens is met de voorstellen van de commissie.

Maar papieren stemmen tellen, was dat niet juist het probleem in Florida – de staat waarop in 2000 alle ogen gericht waren omdat daar na een juridische strijd om ongeldige stemmen de uitslag van de Amerikaanse presidentsverkiezing werd bepaald? Die suggestie wijst Korthals Altes vlot van de hand. 'Daar werd gewerkt met ponskaarten die aan elkaar bleven plakken'. Wel geeft hij toe dat handmatig tellen in het verleden juist vaak fraudegevoelig bleek.

Kosten van dit project: zo'n honderd miljoen euro. 'Misschien kunnen we de machines *leasen*', stelt Korthals Altes voor.

In de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen van november 2006 ontstond commotie over de betrouwbaarheid van de huidige stemcomputers. Bij bepaalde computers bleek dat het stemgedrag van kiezers op afstand gevolgd kon worden. ●

Terug naar het rode potloodje. MARIE CECILE THUIS/HOLLANDESE HOOGTE